

Poslovno poročilo za junij 1967

Proizvodnja je meseca junija za 12 % manjša v primerjavi z mesecem majem, povprečna dnevna proizvodnja pa je bila manjša za 16 %. Iz teh podatkov vidimo, da je produktivnost podjetja v mesecu juniju precej manjša kot je bila v maju in tudi nižja od povprečja v obdobju januar-maj tega leta. Vkljub temu ne moremo govoriti o nazadovanju produktivnosti saj gre le za prehodni pojav, ki je posledica zmanjševanja zalog v polizdelkih in zaradi tega hitrejša finalizacije v aprilu in maju.

Nižja proizvodnja v juniju je vpliva tudi na malenkostno zmanjšanje zalog finalnih izdelkov, medtem ko je v prejšnjih mesecih proizvodnja redno presegla prodajo in so nam zaloge počasi naraščale. Iz tega bi lahko napravili zaključek, da se razmerje med proizvodnjo in prodajo normalizira pod pogojem, da bomo tako stanje lahko obdržali dlje časa. Število zaposlenih se je v juniju ponovno znižalo kot posledica naravne fluktuacije. Medtem ko smo v maju imeli 655 zaposlenih, jih je v juniju 649. Stanje naših zalog in tržnih razmer nas sili da še nadalje držimo sedanjo smer zaposlovanja, to je da dopuščamo prosto fluktuacijo, in da delavce, ki so odšli, zamenjamo z novimi le v najnujnejših primerih.

Realizacija se v juniju ni zmanjšala kot je bilo pričakovati z ozirom na sezonska nihanja, ampak se je celo zvečala za 10 %. Tedaj lahko rečemo, da je junijska realizacija iznad pričakovanj torej — zadovoljiva.

V naši realizaciji je glavni delež še vedno na instalacijskem materialu in na transformatorjih, medtem ko nam proizvodnjo likalnikov in izolacijskega materiala še ni uspelo povečati na planirano raven. Pri likalnikih je opaziti sicer že znatno izboljšanje tako da bo prodaja teh

izdelkov lahko znatneje pripomogla k povečanemu finančnemu uspehu predvsem v drugem polletju.

Povprečje osebnih dohodkov je v juniju za cca 9 % večje kot v maju in znaša 712 N din na zaposlenega. Doseženo povprečje je še vedno pod povprečjem elektroindustrije v Sloveniji in verjetno tudi v občini. To je seveda neugodno in gotovo vpliva na razpoloženje v kolektivu. Višina naših osebnih dohodkov je pogojena s finančnimi pogoji in možnostmi v katerih naše podjetje živi in dela. Vsi vemo, da smo že nekaj let v razmeroma težki finančni in tržni situaciji, ki pa še nikoli ni bila toliko zaostrena, da bi nastopilo vprašanje nadaljnje možnosti poslovanja ali izplačila osebnih dohodkov. Kako vpliva racionalno gospodarjenje z osebnimi dohodki na finančno situacijo v podjetju si lahko ponazorimo iz primera:

Če bi od julija 1966 do junija 1967 izplačevali za 15 % večje osebne dohodke, bi danes imeli v obratnih sredstvih cca 120 milj. S din manj sredstev oziroma za 120 milij. več dolgov. To pa je vsota, ki zadoštuje za nabavo osnovnih surovin in ostalega materiala za 1 mesec in pol proizvodnje in če bi še mogli proizvajati, bi terjatve dobaviteljev in tožbe še mnogo huje bremenile naše stroške in seveda imeli bi tudi blokiran žiro račun. Pri tem pa moramo ugotoviti da za 15 % večji osebni dohodki še vedno ne bi rešili zadovoljstva večine članov kolektiva, saj bi bili še vedno pod povprečjem v občini.

Iz tega lahko spoznamo, da gre v politiki osebnih dohodkov za čisto gospodarsko vprašanje, ki ne more upoštevati osebnih želja in občutkov, vse dokler tega ne dovoli gospodarski račun podjetja.

Branko Prhne

Gradbena dejavnost in prodaja instalacijskega materiala v obdobju reforme

Izmed dejavnosti, ki jih je reforma brez dvoma najbolj prizadela je gradbeništvo. Zmanjšana gradbena dejavnost pa pomeni tudi zmanjšanje potreb po instalacijskem materialu, kar smo v letu 1965 in 1966 prav močno občutili tudi v našem podjetju. Kakšna je zveza med gradbeno dejavnostjo in prodajo instalacijskega materiala nam kažejo naslednji podatki:

Gradbena dejavnost	
leto 1964 indeks	100
leto 1965 indeks	85
leto 1966 indeks	75

Domača prodaja instalac. materiala

leto 1964 indeks	100
leto 1965 indeks	91
leto 1966 indeks	67

Neskladnost indeksov gradbene dejavnosti in porabe instalacijskega materiala je navidezna, saj se v povprečju let 1965 in 1966 popolnoma ujemata in znašata 80. V letu 1965 je z nastopom investicijskih omejitev bila prizadeta začeta gradnja, medtem ko so se začeli objekti pospešeno zaključevali. Zaradi tega je v letu 1966 mnogo manj dokončanih objektov kot v letu poprej. To je povprečilo padec prodaje instalacijskega materiala. Če sklepamo po tej analogiji, se morata indeksa gradbene dejavnosti in prodaje instalacijskega materiala v naslednjih letih uravnavati zelo verjetno na ravni, ki bo nekoliko nižja od povprečja zadnjih dveh let.

Branko Prhne

Ob 26. letnici vstaje

Zgodovinske mejnike uporabljamo za svojo orientacijo v neizprosni toku zgodovine. Ako se zamislimo; prvi pok partizanske puške 7. julija 1941 v Beli Crkvi v Južni Srbiji in tudi 22. julija pri nas v Sloveniji. Da, tedaj se je začelo za jugoslovanske narode novo obdobje, s silovitimi revolucionarnim razvojem na vseh področjih življenja. Za trenutek se ustavimo predvsem zato, da se spomnimo tistega, kar je minilo, da ugotovimo, kaj smo storili in kaj nas še čaka. Ustavimo se za trenutek zato, da analiziramo svoja dejanja, dejanja kolektiva in širše družbe. Preverimo, ali smo s svojimi dejanji in hotenji na poti, v katere temelj so dali največ tisti ki jih ni več med nami, ki niso morda dočakali niti prvega jubileja. Da, težka je bila pot do svobode in socialistične ureditve, zato se moramo še bolj držati poti, začrtane s padlimi borci. Iz revolucije smo prešli v dinamično socialistično evolucijo (razvoj), v kateri neusmiljeno pokajo stari okovi, spone in navade, ki jih je zgradila človeška družba v svojem nastanku in minevanju. Zato lahko ugotovimo, da so tudi v našem družbenem razvoju nastajala protislovja in to toliko močnejša, kolikor je bil hitrejši razvoj in s tem sama preobrazba družbe. V tem nenehnem razvoju, v opuščanju starega in prevzemanju novega, naš človek ustvarja pogoje še za hitrejši razvoj družbe in nehoti tudi za lasten ter na ta način usmerja razvojno pot. Iz administrativnega strogo planskega upravljanja v povojnem času, smo prešli k družbenemu; oziroma delavskemu samoupravljanju, ki se je izkazalo kot najboljše oblika vodenja in upravljanja s ciljem, da se vsa protislovja rešujejo po principu socialistične demokracije kot največji pridobitvi revolucije. Socialistična ureditev zelo uspešno mobilizira delovnega človeka in v prizadevanjih za vse bolj sodobnejšo in rentabilnejšo proizvodnjo in preko nje do višjega življenjskega standarda, ter močnejše materialne baze družbe. Tu še nismo dosegli dosegljivega, zato moramo biti pri ustvarjanju boljših materialnih pogojev in humanih odnosov še bolj dosledni in vztrajni.

Arko Peter

Prodaja naj bo v bodočih mesecih alfa in omega v podjetjih

V pogovorih z delavci v našem podjetju se nenehno pojavlja vprašanje: »kako, kaj bo z nami, z našim podjetjem?« Seveda vsakega zanima najprej trenutno stanje ali po vsakdanje, kakšen bo osebni dohodek ta mesec in kaj bo v naslednjih mesecih.

Za tekoči mesec se še da nekako odgovoriti, posebno če že gre h koncu meseca, malo težje pa je napovedati za par mesecev v naprej ali pa celo za celo leto.

Verjetno smo najtežje mesece oziroma čas po reformi že prebrodili. S pregledom obdobja po reformi lahko vidimo, da smo že prišli iz najtežjega. Marsikatero podjetje se je v tem času zanihalo in prišlo v tako situacijo, da ne more več naprej. Pri nas je stanje bistveno boljše. Res nismo kaj dosti povečevali osebnih dohodkov, vendar stoji podjetje na dovolj solidni bazi in je v tem času s solidnim gospodarjenjem doseglo lepe uspehe. Ne bi ponavljal stvari, katere so vsem poznane, predvsem kar se tiče preorientacije proizvodnje, reorganizacije, sanacije itd. Rad bi se dotaknil naših bodočih nalog ter naše perspektive za naslednje obdobje, recimo za naslednjih 12 mesecev.

Iz vseh internih analiz, kakor tudi predvidevanj strokovnih služb sledita dva zaključka.

Še v naprej moramo stremeti za povečanjem proizvodnje termičnih aparatov, transformatorjev in izolacijskega materiala. Osnovni poudarek mora biti na prodajno-projektiv-

ni službi, koder moramo delovati v treh smereh:

Povečati prodajo na domačem tržišču. Tu imamo obširno nalogo. Potrebni je več stikov s strankami. To pomeni obiske naših predstavnikov vsej trgovski mreži v Jugoslaviji, predvsem pa po področjih, katera so bila doslej slabo ali nič obdelana. Verjetno je še precej potencialnih kupcev po Bosni, Hercegovini, Crni gori, Kosmetu, Makedoniji itd. Potrebno je dobiti podatke o elektrifikaciji vasi, kjer je še ni da lahko pravočasno plasiramo naše proizvode in prehitimo konkurenco. Nujno je, da imamo po vseh republikah svoje zastopnike oziroma potnike ter jih primerno stimuliramo (nagrajujemo).

Zaostaja tudi osvajanje novih izdelkov. Zadoštuje samo, da vzamemo v roke inozemski katalog katerekoli tovarne elektroinstalacijskega materiala, pa vidimo, da imamo v našem asortimanu še velike praznine. Praktično nismo v stanju ponuditi ves asortiman niti domačemu kupcu, kateri je zaenkrat manj zahteven, a kaj še konkurirati na inozemskem tržišču, koder praktično ne moremo v celoti — ne oziraje se na cene — ponuditi vseh izdelkov niti enemu kupcu. Samo osvajanje novih izdelkov, upoštevaje pri tem vse faze dela, je prepočasno. Mogoče bi bil tu umesten predlog, da se za vsak nov izdelek naredi kalkulacija stroškov od skice do izdelave orodij ter se s sodelavci o tem delu procesa pogovorijo, da vzamejo delo po pogodbi, ne (Nadaljevanje na 2. str.)

S POTI PO ČEŠKOSLOVAŠKI

(Ekskurzija, ki jo je organiziralo Društvo inženirjev in tehnikov — Sekcija orodjarjev)

Dogovorili smo se: ob 23. uri pred blokom 26/a. Lilo je »kot iz škafe« tako, da smo prišli pred gostilno »Stari Tišler« bolj mokri kot suhi. Avtobus škofjeloškega Transturista je odpeljal s polurno zamudo. S tovarišem Knezom sva dobila predzadnja sedeža ob vratih — torej najslabše mesto v avtobusu. Ta sedeža sva verjetno dobila zato, ker nama je Elma plačala vse stroške potovanja (ostali so plačali 50 % iz svojega žepa).

Avtobus hiti po gorenjski magistrali; Kranj, Tržič in že smo na mejnem prehodu — Ljubelju.

Carinske formalnosti so bile hitro opravljene in avtobus je zapeljal na slabo cesto na avstrijski strani. Verjetno so tudi Avstrijci ugotovili, da bi bilo dobro v letošnjem turističnem letu popravljati ceste. Cesta je bila vsa prekopana in izgleda, da bodo dela do jeseni gotova.

Se v temi pridemo v Celovec, kjer naš vrli šofer Branko nekoliko zameša ulice, vendar mu le uspe najti pot proti Leobnu. Vozili smo se po dolini reke Mure, vendar nam vreme ni bilo naklonjeno, včasih smo zašli v pravi snežni metej.

Prvič pridemo v Leoben ob 8. uri, ter nadaljujemo potovanje, toda v napačno smer, proti vzhodu. Vrnemo se in drugič pridemo v Leoben ob 9. uri. Tudi poskus, da bi prišli čez gorski prelaz v Eisenerz nam zaradi snega in poledenele ceste ni uspel. Po enournem postanku zapustimo Leoben in se odpeljemo po drugi dolini proti Linzu.

V Linzu smo postali ob bencinski črpalki, kjer smo se oskrbeli z gorivom potem pa nam je šofer Branko, neprostoovoljno razkazal to staro mesto ob Donavi. Po polurnem križarjenju po mestu mu je končno le uspelo najti pot proti češkoslovaški meji.

Avstrijski sariniki so opravili svoje delo zelo hitro, drugače pa je bilo na češkoslovaški strani. Tu so nas prosili, da izstopimo iz avtobusa. Dobro so si nas ogledali, nato pa enega po enega spuščali nazaj v avtobus. Ves ceremonial je trajal preko pol ure.

Cesta proti Budjevicam je še kar dobra, vozili smo se mimo vasic, ki so bile videti kot izumrle. Bilo je že precej pozno, pa so bili ljudje verjetno že pri večerji. V vseh naseljih smo opazili zvočnike na telefonskih drogih ali na hišah — ti zvočniki so šli našim fantom strašno na živce. Ogledovali smo si lepo obdelana polja, predvsem pa smo ugotovili, da na Češkem izumira »lovski rod«, saj toliko divjadi kot tu, je še nisem videl doslej.

Malce utrujen sem prespal preostali del poti proti Pragi. Okoli 21. ure smo se približali Pragi, pred nami se razprostire morje luči. Praga je milijonsko mesto, ki se nahaja na 185 km² velikem prostoru in meri od najsevernejše do najjužnejše točke 20 kilometrov. S pomočjo vodiča — avtotaxija smo se pripeljali do hotela »Modra zvezda« na Visočanih, v vzhodnem predmestju Prage. V hotelu smo se razporedili po sobah, nato pa smo večerjali, posebno prijetno me je presenetila jugoslovanska zastava na mizi in pozornost hotel-skih uslužbencev.

Naslednji dan smo si ogledali tovarno Elektrodizel lokomotiv in kompresorjev ČKD. Moja zapazanja in vtisi z ogleda tovarne, širši krog bralcev najbrž ne bo toliko zanimal kot lepote in znamenitosti Prage ter praškega gradu — Hradčanov.

Hradčani — to je grič, ki se dviga nad levim bregom Vltave, na njem pa je praški grad, knežje palače, samostani in cerkve. Opisal bom nekaj znamenitosti, ki smo si jih ogledali na Hradčanih. Čelna zgradba Hradčanov, sedanja predsedniška palača, je bila zgrajena leta 1770 na pogo-rišču starega gradu po načrtih dunajskega arhitekta Pacassija in je najmlajša zgradba na Hradčanih (v svoji zgodovini so Hradčani doživeli več požarov).

Pred vhomom v predsedniško palačo stojita stražarja z brzostrelkama, tako da človek ne ve ali bi šel najprej ali ne, ker pa gredo vsi, gremo še mi.

Skozi vežo kralja Matjaža pride-mo na prvo dvorišče, na katerem je sramotilna kletka, v katero so zapi-rali nezveste žene. Na drugem dvorišču stoji katedrala Sv. Vita, ki so jo začeli graditi leta 1344 po vzoru katedrale v Narbonnu (Francija), do-grajena pa je bila šele pred kratkim. Skozi »Zlata vrata« smo se podali v to čudovito katedralo, ki pravzaprav ni bila nikoli dokončana, saj je bil zadnji, moderni vhod zgrajen šele leta 1958.

Iz katedrale Sv. Vita smo se na-potili v Vladislavsko dvorano, ki je bila v srednjem veku največja dvo-rana v Evropi, saj meri po dolžini 60 metrov, po širini pa 16.

Tu so nekoč kronali češke kralje, danes pa se v tej dvorani voli pred-sednik Češkoslovaške republike. Sko-zi stranska vrata Vladislavske dvo-rane smo prišli v staro sejno dvo-rano čeških in avstrijskih kraljev. Dvorana je opremljena, kraljevi pre-stol v sredini, klopi za ministre na levi in klopi za plemstvo na desni strani. Tu je tudi majhen lesen bal-kon s posebnim vhomom, na katerem so kraljevim sejam prisostvovali tudi trije predstavniki ljudstva. Po ste-nah sejne dvorane vise portreti če-ških, nemških, avstrijskih in kdo bi vedel še katerih cesarjev in gospode, vse dela znanih starih mojstrov, sli-karjev.

Na balkonu, s katerega vidimo pretežen del Prage pritiskem nekaj-krat na sprožilec svoje kamere. Tudi drugi vneto fotografirajo. Pod nami je Karlov most s celo vrsto spome-nikov na ograji. Na Jiržijevem trgu, ki je v sredini Hradčanov nam je naš vodič prof. Bergant iz Prage po-kazal stavbo, v kateri je imela cesa-rica Marija Terezija posebno vohun-sko šolo za lepa dekleta, ki so se ka-sneje omožila po raznih evropskih dvorih.

Z Jiržijevega trga smo se napotili proti »Zlati ulički«, ki leži ob se-verovzhodnem obzidju Hradčanov. »Zlata ulička«, ta popularni del Hradčanov je nastal v drugi polovici 16. stoletja, ko so si ob obzidju zgra-dili svoje domove vojaki — strelci kralja Maksimilijana II. in alkimisti Rudolfa II. Danes je »Zlata Ulička« del grajskega muzeja.

V zahodnem delu Hradčanov smo si ogledali tudi znano »Špansko dvo-rano«. To dvorano, namenjeno dvor-nim plesom in sprejemom je dal zgraditi v 16. stoletju Rudolf II., ven-dar je do Terezijanske dobe doživela kar tri temeljite predelave, od stare renesanse do poznega baroka. To je čudovita dvorana, vsa je bela, svetla, s kipci in reliefi po stenah in stropu. S stropa visi 12 težkih zlatih lestencev.

Po ogledu osrednjega gradu smo se napotili po Loretanski ulici do Lo-rete. Kaj je Loreta? Tega točno ne vem, mislim pa, da je bil to nekoč cerkveni dvorec. V zvoniku Lorete

je sistem zvonov, ki vsako uro od-zvonijo melodijo znane cerkvene pe-smi. Mozart, ki je nekoč poslušal zvonjenje teh zvonov, je rekel, da do-tlej še ni slišal tako čistih in lepih zvokov.

Tudi naši »turisti« so z odprtimi ustmi poslušali to pesem zvonov. V Loreti je tudi grajska zakladnica in del Hradčanskega muzeja. Prijazni upravnik nam je kljub pozni uri raz-kazal zakladnico, v kateri je nepre-členljivo bogastvo.

Na stotine dragih kamnov, vgra-jenih v zlate monštrance, kelihe, že-la, meče in oblačila, se tu svetlika izza debelih steklenih sten. Nemški okupatorji so se štiri leta zama-trudili in iskali to bogastvo, ki je bilo varno skrito v podzemlju Hradča-nov.

Boris Glušič
(Se nadaljuje)

(Nadaljevanje s 1 str.)

Prodaja naj bo v bodočih mese- cih alfa in omega v podjetju

oziraje se na to, da bodo morda za-sluzili veliko več. V teh primerih bi prizadeti verjetno delali tudi v pro-STEM času in bi na ta način zanes-ljivo skrajšali čas izdelave najmanj na polovico.

Tretji faktor bi bila propaganda. Propaganda, plasirana ob pravem času na pravem mestu lahko veliko doprinese, posebno če gre za prodajo novega izdelka, ali pa za forsiranje grupe proizvodov. Seveda je vsaka propaganda akcija zvezana s pre-cejšnjimi stroški, kateri pa se zanes-ljivo vrnejo v obliki naročil, vendar šele po doglednem času in ob pogo-jih, kot sem jih navedel. Poglejmo samo prodor osiješke Saponije na tr-žišče s svojim novim izdelkom, pral-nim praškom Yeti. Ta akcija zanes-ljivo stane podjetje med 60 in 80 mi-lijoni starih dinarjev, vendar so uspešni prodreti na celotno tržišče v Jugoslaviji, kljub temu, da so dražji od svojih konkurentov.

Ne mislim, da bi mi delali take akcije, ker je specifičnost našega podjetja druga kot Saponije. Ta pri-mer sem navedel samo za primer-ajvo, kaj vse se da s pametno propa-gando doseči.

Nanizal sem par misli, iz katerih lahko potegnemo samo en zaključek, na vsak način moramo povečati prodajo, kajti od tega zavisí življenje podjetja ter naši dohodki. Že z orga-nizacijo podjetja smo ta načela po-udarili in določili primerno mesto prodajno-projektivni službi. Sedaj moramo samo to še izvesti v praksi in to čimprej.

Prodaja je sicer naša osrednja naloga, vendar ne smemo pozabiti, pri tem, da stojimo pred nami še druge naloge in problemi. V najkrajšem času je treba končati oziroma izvesti do konca reorganizacijo, kajti če smo rekli A, moramo reči še B. Tu je še par nerešenih vprašanj in problemov, kateri bi pravzaprav že morali biti rešeni. Nadalje še ni izdelan pravil-nik o nagrajevanju oziroma stimula-ciji prodajne službe. Ponovno pa je potrebno pregledati ter dopolniti ozi-roma popraviti pravilnik o osebnih dohodkih.

Seveda bi se dalo o omenjenih problemih še precej pisati in seveda tudi diskutirati. Upam, da bo ta čla-nek k temu pomagal, da se bo ogla-sil še kdo in podal svoje mnenje in svo-je poglede na reševanje teh proble-mov. Mogoče nimam vedno prav, v tem slučaju bo članek sprožil disku-sijo in bo na ta način dosegel svoj namen.

Remic Jože

Naš razgovor z Klemenčičevo Francko

Francka Klemenčič dela kot pri-učena delavka v naši vrtalnici že ne-kaj več kot 12 let. Za zaposlitev v tovarni se je odločila potem, ko je spoznala, da mora sama prevzeti vso odgovornost za družino, to je za svo-je tri otroke. Zvrhano mero poguma, marljivosti in skromnosti je morala imeti, da ni klonila pred težo odgo-vorne in leke naloge. Toda mati, ki ji otroci pomenijo največje zadovolj-stvo in življenjsko srečo, zmore vse. Sedaj, ko so ji otroci že odrasli, je zadovoljna z njimi in s seboj, a se vseeno boji, da je ne bi prekmalu zapustili, in da ne bi imeli tako tež-kega življenja, kot ga je imela ona.

Kljub trdemu življenju in brid-kim življenjskim izkušnjam, je vse-eno vesela, nasmejana ter zaupljiva do ljudi. Ko ji je najhuje, se zakop-lje v delo, si zapoje in skuša pozabi-ti na tegobe. Delati je vajena že od otroških let, zakaj zemlja pod Kojco na Cerkljanskem, od koder je doma, ni radodarna a je lepa, zlasti za ti-ste, ki zrejo nanjo kot turisti s Po-rezna ali Črnega vrha. V teh zasel-kih pod Kojco so živeli ljudje iz Bev-kovih zgodb, to so kraji, ki jih dobro poznajo nekateri slovenski partizani in aktivisti. In v Orehku pod Kojco se je pred 43 leti rodila tudi naša Francka.

Vsa ta leta, odkar dela v vrtalnici, se je z veliko zavzetostjo in skrb-nostjo pri delu usposobila do take mere, da ji lahko zaupajo vsako delo. Čeprav je njeno delo na videz eno-stavno, ga ima rada, kajti prav s tem delom je preživela svojo družino in dokazala, da to zmore tudi ženska. Kljub temu, da je imela doma majh-ne otroke, ni nikoli odklonila dodat-nega dela, čeprav ga je bilo treba opraviti popoldne, ponoči ali v ne-deljo. Ona pač zna ceniti delo, ki izgleda na videz nepomembno in enostavno.

Njen zaslužek je dokaj skromen, toda z njim je zadovoljna, boji se le, da ne bi bil še nižji. Dobro namreč ve, česar marsikdo ne more razu-meti, da je treba včasih tudi malo potrpeti in celo žrtvovati zato, da bo jutri bolje. Zlasti mlajši pravi Fran-cka, so dostikrat zelo neučakani in nepotrpežljivi, mudi se jim živeti, a vseeno veliko zamudijo, morda prav zaradi naglice.

Ko sva se v pogovoru dotaknila enakopravnosti in materinstva, mi je rekla, da je to možno vskladiti le, če družba poskrbi za dobro in organi-zirano otroško varstvo. Če tega ni, meni, da so najbolj prizadeti otroci. Ti se po navadi staršem odtujijo in nekateri tudi za vedno izgubijo. Stri-nja se torej, da je žena zaposlena, le družba bi morala bolj kot doslej po-skrbeti za otroško varstvo. Vse dru-go, čeprav dvojno breme (služba, dom) ni težko, če več, da je poskrb-ljeno za otroke.

Ko sem jo vprašal, kako se je počutila kot članica delavskega sve-ta, mi je rekla, da ji ni žal tistih po-poldnevov, ki jih je presedela na za-

sedanjih, čeprav ni vedno vsega razumela. Na sejah je zvedela marsikaj, s čimer si je lahko pojasnila prenekatero nejasnost, na katere si prej, ko je poznala samo svoje delo in delavnico, ni znala odgovoriti.

Velika življenjska sila, ki je v njej, delavnost skoraj brez primere in izostren čut odgovornosti do družine in dela, ob vsem tem pa življenjska vedrina in dobrot, so njene človeške lastnosti. Neopazna in kot delavka le toliko pomembna kot na stotine drugih v naši tovarni, pa je kot človek presegla marsikatero »ugledno osebo«, ki si jo sami ali pa nam jo drugi postavljajo za vzgled. Tak lik ženske, matere ki se bori za obstoj svoje družine, najdemo v delih Cankarja, v Gorkijevi Materi ali v Prežihovih Samorastnikih. In taka kot je, je živela v naši sredini skorajda neopazno, komaj, da smo vedeli zanjo, čeprav je kot človek vredna vsega spoštovanja. Morda je temu tako prav zato, ker vse preveč radi pristuhnemo tistim, ki veliko govorijo skoraj brez posluha pa smo za tiste, ki nosijo svoje tegobe v sebi, ne da bi se komurkoli potožili in česar koli od koga zahtevali. Tako ravnanje pa zmorejo le tisti, ki zaupajo vase in ki so dovolj srčni, da se spoprimejo z življenjem takšnim, kot je. V tem, kako je treba to storiti, pa se prav gotovo lahko zgledujemo po Klemenčevi Francki.

Franc Križaj

Dogodki meseca

Meseca junija 1967. so v delovno organizacijo prišli: Ruža Milenkovič priučena delavka v impregnaciji; Jože Pečar in Ganič Ante, priučena brusarica v brusilnico; Vladimir Vadov, priučeni delavec v galvaniko; Marko Šilih ekonomist, za šefa prodajno projektivne službe; Marjan Koderman orodjarski vajenec v orodjarno.

V istem obdobju so iz delovne organizacije odšli: brusarica Avgust Prislán in Emil Kočnar; Stanka Posavec in Ana Zamuda iz montaže; Janez ing. Zaplotnik šef razvoja; Žgur Boris šef kadrovske socialne službe; Marjan Filip referent v nabavnem oddelku in Marjan Kok strojni ključavničar na avtomatih.

Naš sodelavec Sandi Knez, izredni študent Strojne fakultete je junija letos zaključil študij prve stopnje. Čestitamo.

Po dolgi in hudi bolezni je 18. 6. 1967. na svojem domu v Stogovcih pri Ptujski gori umrla naša sodelavka Katica Žnidar. Predstavniki naše delovne organizacije so se udeležili pogreba in položili cvetje na njen prežgodnji grob. Naše sožalje svojcem.

Zagar Fanči

O poslancih ali zastopnikih

Brž ko služba domovini preneha biti prva skrb državljanov in ji raje služijo z mošnjičkom kakor z lastno osebo, je država že blizu propada. Treba je v vojsko? Plačali bodo najemniške čete in ostali doma. Treba je na zborovanje? Imenovali bodo poslance in ostali doma. Po zaslugi brezdelja in denarja imajo končno vojake, ki bodo domovino spravili v sužnost, in zastopnike, ki jo bodo prodali.

Zaradi trgovine in obrti, zaradi požrešne pohlepnosti po denarju, zaradi lenobe in želje po udobnosti zamenjujejo osebni napor z denarjem. Del dobička odstopimo zato, da si ga lahko v miru večamo. Dajte denar in kmalu boste imeli okove na rokah.

J. J. Rousseau

Nazaj od enostavnega k zahtevnejšemu delu

Delo je bilo nekoč človekova življenjska potreba. Pravimo celo, da je delo ustvarilo človeka in da se po njem loči človek od živali. Sicer znajo nekatera enostavna dela opravljati tudi živali, toda ne znajo izdelovati orodja, s katerim opravimo delo bolj in hitreje. Pri delu si človek pomaga z izkušnjami in razumom, vztraja pri delu, četudi niso takoj vidni rezultati njegovega dela.

Ročna spretnost, ki je bila podlaga za rokodelsko (obrti) in manufakturno proizvodnjo je postala z uporabo strojev (industrijska proizvodnja) vse manj pomembna. Prav z uvedbo strojev se je pričel proces vedno hitrejši in večje delitve (razčlenjevanja) dela. Iz posameznih poklicev, so se pričeli razvijati vedno novi in novi. Z uvedbo tekočih trakov v industriji se je poenostavljanje dela še bolj pospešilo. Tako so tudi najbolj zahtevno delo poenostavili do take mere, da so mu človek lahko priuči v nekaj dneh in le v najbolj zahtevnih primerih v nekaj tednih odnosih mesecih.

Človek je izumil stroj za svojega pomočnika — da mu lajša delo. Toda pomembnost strojev se je sčasoma povzdignila nad človeka do take mere, da je njihovega ustvarjalca (človeka) pretvorila v modernega sužnja.

Človekova potreba po uveljavljanju v družbi se najbolj vidno izraža pri delu. Tu se lahko doseženi uspehi različnih ljudi med seboj primerjajo in merijo. Toda takšen razvoj proizvodnje je človeka pripeljal v slepo ulico. Postaja vse bolj razgledan in sposoben, toda delo, ki ga opravlja zahteva zaradi pretirane delitve dela vse manj sposobnosti, vztrajnosti, domiselnosti. Zato je za večino industrijskih delavcev delo danes nujno zlo, ki ga morajo opravljati samo zato, da se preživijo. Vsi ti ljudje ne morejo pri delu uveljavljati svoje osebnosti. Nekateri si zato pomagajo z raznimi konjički, drugi pa svoje potrebe preusmerjajo iz ustvarjalnosti v potrošnjo. Namesto ustvarjalnih oseb, ki uživajo ob svojem delu, vse več ljudi uživa v potrošnji, v zbiranju dobrin, v njihovi posesti.

Da bi delo zopet postalo ne le človekova potreba, temveč tudi zadovoljstvo, se nam ni treba vrniti nazaj, na obrtniški način proizvodnje. Tudi v današnjem, industrijskem načinu proizvodnje obstajajo možnosti za povečanje zadovoljstva pri delu.

Vse to kar velja za večino industrijskih podjetij v današnjem svetu, velja v določeni meri tudi za naše podjetje. Naj naštejemo samo nekaj možnosti, ki bi lahko v precejšnji meri odpravile enoličnost pri delu, povečale interes do dela in ustvarile večje zadovoljstvo pri delu:

— priučiti delavce do take mere, da si za začetek vsaj pri enostavnih, kasneje pa tudi pri bolj zahtevnih delih sami uredijo delovna mesta (namesto urejevalca, predelavca) in da sami kontrolirajo svoje delo (avtokontrola). To bi povečalo pestrost njihovega dela, ustvarilo večji občutek odgovornosti in pomembnosti,

— združiti delovne operacije in priučiti delavce do take mere, da bodo lahko opravljali več delovnih operacij. Npr. en delavec naj bi opravil delo, ki ga do sedaj opravljal trije ali štirje. Pri tako združenem delu bi zmanjšali občutek enoličnosti in obenem občutno zmanjšali število dnevnih ponovitev istih gibov, kar je za večino ljudi enolično in ubijajoče,

— mehaniziranje ali avtomatiziranje tistih delovnih operacij, ki terjajo od človeka, da tekmuje s strojem in ki so tako enostavna, da bi jih lahko opravil vsakdo, ki zmore takšen tempo. Prav tu so podane konkretne možnosti, da človek preneha biti dodatek k stroju,

— širiti smisel in dati večje možnosti za uživanje v kulturnih dobrinah in v spoznavanju samega sebe, tj. v odkrivanju svojih potreb, nagnutov in sposobnosti.

Ne delam si utvare, da bo kdajkoli lahko delo vse ljudi osrečilo. Še vedno bodo ljudje, ki bodo našli zadovoljstvo in razvijali svojo osebnost izven dela, v svojem prostem času. Skrajševanje delovnega časa pa pomeni za marsikoga dodatno breme, ko ne ve kako drugače »zabiti« prosti čas kot v vsakovrstnih užitkih ali v brezdelju. Prosti čas je treba izkoristiti aktivno — v ustvarjanju, pri čemer izražamo svojo osebnost, to pa nam ustvarja občutek zadovoljstva.

Prav sedaj, ko se lotevamo nekaterih novih prijemov na kadrovskem in organizacijskem področju, ko razmišljamo o organizaciji tehnologije dela v novi proizvodni hali, je pravi trenutek, da razmislijo o tem ne samo tisti, ki projektirajo temveč tudi tisti, ki neposredno doživljajo iz dneva v dan posledice razdrobljenega dela.

Franc Križaj

Pravni nasvet

Vprašanje G. F. — Lendava

Dne 8. marca 1967 je večja skupina otrok, med katerimi je bila tudi moja hčerka, nabirala cvetlice v bližnjem gozdu, kjer ima tudi podjetje Nafta svoja postrojenja. Vračajoč se

proti domu se je moji hčerki spodrsnilo ter je padla v jamo, v kateri je bila 90° C vroča voda. Ta jama ni bila ograjena, nikjer v bližini ni bilo nobenega opozorilnega znaka, da je to mesto nevarno. Hčerko smo z rešilnim avtom odpeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je bilo ugotovljeno, da ima 15 % kože zelo opečene. V bolnišnici je bila 20 dni, nato pa sem jo vsak drugi dan vozil v lendavsko ambulantno na previjanje. V šolo je začela hoditi meseca maja, vendar še dandanes ima posledice — to je na celi levi nogi ima izrastline.

Prosim, če mi lahko odgovorite ali imam pravico zahtevati odškodnino za prestane hčerkinе bolečine, kakor tudi za njene lepotne spremembe ter kje naj vložim tožbo in ali se naj obrnem še prej na advokata ali naj vložim tožbo direktno na sodišče v Lendavi. Prosim tudi, da mi odgovorite, kolikšni znesek smem zahtevati, če imam pravico do odškodnine.

Za odgovor se Vam vnaprej zahvaljujem ter prosim, da ga objavite v tovarniškem časopisu STIK.

Odgovor:

Od podjetja »NAFTA« Lendava imate pravico, da kot oče, v hčerinem imenu zahtevate odškodnino za prestane bolečine in vse posledice, ki jih bo hči glede svojega zdravja, izgleda in morebitno manjšo delovno sposobnost imela.

Da bi Vam mogla navesti znesek, katerega bi od »Naft« zahtevali bi bilo potrebno imeti od vseh zdravstvenih ustanov kjer se je hčerka zdravila odnosno se še zdravi strokovno mnenje o poškodbi in njenih posledicah. Deloma je težko kaj več povedati o višini odškodnine ker niste navedli starosti hčerke. Ni potrebno, da se takoj obrnete s tožbo na sodišče. Najprej naslovite zahtevek »Nafti« in šele potem, če bi ta zavrnila Vaš zahtevek, ga uveljavljajte s tožbo.

Vsekakor Vam bo odvetnik v pomoč.

Zagar Fanči

KARIKATURA MESECA

SOBOTNO »ZATIŠJE« V BAŠANIJI

Vloga socialnega delavca v podjetju

Pred nekaj dnevi sem se zaposlila v tovarni kot socialna delavka. Ker je to delovno mesto v tovarni na novo ustanovljeno, bi vam na kratko razložila vsebino socialnega dela v podjetju oziroma, kaj naj bi socialni delavec v tovarni delal in s čim prispeval k skupnim rezultatom.

Če izhajamo iz načela, da je človek osnovni činitelj družbe, je naš celotni družbeni razvoj posvečen lepšemu in boljšemu življenju delovnih ljudi. — Človek naj bi bil zdrav, srečen ter uspešen pri delu in v službi. Temu cilju služi socialna politika naše družbe; ena izmed služb socialne politike je tudi socialna služba v podjetju.

Glede na vsebino, naloge in način dela je socialna služba izmed vseh služb v tovarni najbližja človeku in njegovim potrebam in problemom.

Pri delu v tovarni preživi človek skoraj polovico svojega zavestnega življenja, zato naj bi mu delo ne bilo le nujno breme, ampak del življenja, ki naj bi bil enakovreden življenju v prostem času. Premalo je, če pomeni tovarna delavcu samo mesto, kjer si služi svoj vsakdanji kruh. Delo v tovarni naj bi človeku pomnilo resnično potrebo in zadovoljstvo. Če bo delavec pri delu v tovarni zadovoljen, pa je poleg osebnih dohodkov, ustreznega delovnega mesta, kjer lahko uveljavlja in razvija svoje sposobnosti, dobrih odnosov s so-

delavci odvisno tudi od ustreznih pogojev, v katerih dela (prehrana, prevoz itd.) ter od skrbi za njegove življenjske pogoje (stanovanje, varstvo otrok itd.)

Tako usmeritev poleg človekoljubja, narekujejo tudi gospodarski računi, saj vemo, da sta produktivnost in uspeh tovarne poleg ekonomskih, tehnoloških in organizacijskih ukrepov odvisna tudi od skrbi za delavce.

Prilagajanje delavcev iz podeželja delu in življenju v mestu, odnos do industrijskega dela, stanovanjske zadeve, prehrana, prevozi, počitek med delom, letovanja, družinske razmere, skrb za varstvo otrok zaposlenih, skrb za invalide, mladoletne delavce, delavce z manjšimi delovnimi sposobnostmi itd. kot pogoji za povečanje produktivnosti dela, so nekatera izmed področij delovanja socialnega delavca v tovarni.

Naloga socialnega delavca v tovarni je torej vsklajevanje interesov posameznika ali skupine s skupnimi interesi podjetja. Razumljivo je, da so tudi tu potrebe večje od možnosti, vendar se včasih napravi marsikaj z nekoliko več pripravljenosti in dobre volje. Vsakdo izmed nas je verjetno že občutil, kako malo je včasih potrebno človeku — morda le prijazen nasmeh ali ohrabrujoča beseda — da nam postane življenje spet lepo.

V prizadevanju, da bi opremili in modernizirali proizvodne obrate, ne smemo pozabiti, da je skrb za delovnega človeka prav tako kot modernjša tehnologija eden od činiteljev, ki pogojuje uspeh tovarne in ena najvažnejših nalog podjetja, čeprav se pogosto sliši, da tovarna ni »socialna ustanova«.

Menim, da je tovarna proizvodna in tudi socialna ustanova, ker v njej ljudje delajo in žive. Morda me bo pri tej trditvi podprl tisti, ki je v trenutkih stiske (duševne ali materialne) občutil, da v delovnem kolektivu ni prepuščen samemu sebi, ali pa tisti, ki je v enakih okoliščinah ostal sam in pozabljen.

Od splošnih družbenih razmer, od razvitosti podjetja, od strukture kadra ter od raznih drugih pogojev, v katerih poteka proizvodnja, je odvisna socialna problematika, od tega pa je odvisen tudi delokrog socialnega delavca.

Kot na vseh področjih, je za uspešno izvajanje nalog, pri proučevanju problemov človeka v proizvodnji predpogoj, skupinsko delo (psiholog, zdravnik, socialni delavec itd.) ob točno določenih nalogah in sodelovanje z ostalimi strokovnimi službami ter vodilnimi delavci v proizvodnji.

Z izvajanjem nalog socialne politike v tovarni bom pričela v mesecu septembru, seveda, če bom med tem časom uspešno opravila poizkusno delo — raziskavo o družbeni prehrani med delovnim časom.

Marta Klemenc

Koristen predlog povečan prejemek

Seznamimo se najprej s pomenom koristnega predloga, kot ga določa pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki pravi, da je koristen vsak predlog, ki pomeni gospodarsko korist za podjetje. Pri tem je mišljena zlasti denarna izražena korist. Kljub jasni definiciji mnogi smatrajo, da je dajanje koristnih predlogov oziroma tako imenovanih racionalizacij domena ljudi, ki se ukvarjajo s tehniko v podjetju. Predlogi za izboljšanje organizacije na področju administracije, knjigovodstva, dokumentacije, statistike, planiranja in gospodarskih ukrepov so prav tako koristni predlogi, tega se ljudje, ki delajo na teh področjih premalo zavedajo. Pri koristnih predlogih ni potrebna originalnost (izvirnost), pomembna je le nedvoumnost in razumljivost.

Očitno je, da lahko vsakdo poda koristen predlog, morda ni tako očitno, da je vsakdo tudi zmožen tega, vendar naj neuspeš poizkus nikomur ne vzame hrabrosti. Tisti, ki mu pisana beseda dela težave, lahko pove svoj predlog tudi ustno.

Nagrade za koristne predloge se z večanjem gospodarske koristi postopno zmanjšujejo od največje, ki znaša 15 % čiste gospodarske koristi. Obračunavajo se za vsako leto izkoriščanja koristnega predloga in to za dve leti. Na primer za 10.000 N din (1.000.000 S din) letne gospodarske koristi znaša nagrada za dve leti 928 N din (92.800 S din). Za višino nagrade ni pomembno avtorjevo vloženo delo, ampak rezultat dela oziroma predloga, saj je nagrada v neposredni odvisnosti od čiste gospodarske koristi.

Tisti, ki so jim izboljšave redno delo, niso pri nagrajevanju izvezeti, čeprav bi na prvi pogled tako izgledalo. Vsak rezultat, ki je večji od običajnega, oziroma preseže pričakovanja, zasluži nagrado, tega bi se morali zavedati vsi, ki vodijo delo in predlagati za tako izkazano gospodarsko korist nagrado.

Naj bo ta sestavek vzpodbuda vsem tistim potencialnim predlagateljem, da čim prej uresničijo svoj namen. S tem bodo dosegli mimo denarnih nagrad tudi cenjenost in spoštovanje.

Stanko Pavčič

O suženstvu

Ker noben človek nima po narodi oblasti nad sebi enakimi in ker sila ni izvor pravice, preostane kot temelj vsake zakonite oblasti pri ljudeh samo dogovor.

O mejah suverene oblasti

Obveznosti, ki jih imamo do družbenega telesa, so za nas obvezne le zato, ker so vzajemne; in po naravi so take, da nihče, kadar jih izpolnjuje, ne dela za drugega, ne da bi delal pri tem hkrati tudi zase.

J. J. Rousseau

Mnenja, ustvarjalni predlogi in dobronamerna kritika

Že pol stoletja se v svetu in v gospodarskih krogih proučuje možnost, kako optimalno pritegniti ljudi k sodelovanju in soustvarjanju. Razvile so se celovite teorije, ki ponazarjajo, kako vključiti najbolj komplicirani (zapleteni) naravni mehanizem — človeka v organiziran sistem, v katerem bo deloval soustvarjalno in pri vsem tem imel zadovoljstvo ter blagostanje.

Poglejmo, kaj vse mora imeti človek, da lahko uveljavlja svoje sposobnosti. Imeti mora znanje, proizvodna sredstva, delovne pogoje. Poleg tega mora imeti še eno lastnost — to je hotenje, da je pripadnik grupe ljudi — kolektiva in ne nazadnje občutek, da to kar ustvari, prispeva tudi k izboljšanju njegovih pogojev dela in življenja.

Vse te prej nakazane vrline pa je treba vzgajati — gojiti. To pa ni tako lahko kot je na prvi videz možno ugotoviti. Pri danih proizvodnih sredstvih in delovnih pogojih je eno od bistvenih vprašanj gojitev zdravi medsebojni odnosov. Danes si ne moremo več zamisliti samoupravljalne družbe brez osnovnih komponent (sestavlin), človeških, medsebojnih odnosov. Vsako demokratično spoznanje resnice, terja pri delu, ustvarjanju in odločanju, gojitev določenih medsebojnih odnosov. Ti odnosi se lahko gradijo organizirano ali pa spontano. Če se gradijo spontano so večinoma individualni, ozkosrčni in v velikih primerih celo neprincipialni (nenačelni). Če se medsebojni odnosi gradijo organizirano potem jih lahko realiziramo na več načinov. Oglejmo si par načinov graditve medsebojnih odnosov oziroma ustvarjanja javnega mnenja. Prvi organiziran način formiranja javnega mnenja je parlamentaren način. Organizacijska oblika je tu širša konferenca ali sestanek. Kot cilj si ta oblika postavlja zaključke v obliki resolucij ali priporočil. Če gre za obravnavo splošnih konceptov, ki so strokovno že obdelani, je ta oblika primerna, vendar je treba paziti, da se pri takem oblikovanju javnega mnenja ne

izoži na individualne primere.

Druga oblika oblikovanja stališč in formiranja javnega mnenja je delo v grupi — teamu, koder gre za organizirano diskusijo (razpravo) o konkretni nalogi — problemu — stališču. Tu se razvija argumentirana borba mnenj. Torej gre za medsebojno uglasitev stališč, iz katerih se prinese konkretne zaključke in ukrepe. Širše javno mnenje je pri takem delovanju izključeno za ustvarjanje zaključkov. V tej zvezi se takoj pojavi vprašanje, kako razložiti ljudem sprejeta stališča. Obstaja možnost, da vsak član te grupe razloži svojim sodelavcem sprejete zaključke individualno ali v grupah. V takem primeru se prične razvijati s strani sodelavcev druga faza ustvarjanja, a to so novi dodatni predlogi ali kritika.

Kot tretji način odločanja in ustvarjanja javnega mnenja je avtokratski (samovoljni) individualistični način. Ta način je v sedanji fazi razvoja človeštva najbolj nesprejemljiv. Ob takem načinu dela in ustvarjanja se pojavlja cela vrsta slabosti, kot so ozkosrčnost, primitivizem, absolutizem (samovoljno ravnanje), neodgovornost in drugo. Zato se tak način ustvarjanja zavrača.

Navedel sem le nekaj svojih pogledov na ustvarjanje javnega mnenja in ustvarjalne predloge. Želel bi razviti še nekaj misli v zvezi z kritiko. Vsaka kritika, ki je dobronamerna je zdrava in ustvarjalna ter zasluži vso pozornost. Kritika, ki je iznešena individualno (posamežno) ali argumentirana na sestankih pomeni, da kritiku niso lastne ozkosrčne rešitve, pomeni, da želi biti informiran in da želi o stvarih odločati. Vse to so pozitivne lastnosti in se z njimi hitreje dosežejo cilji. Kritičarstvo in kritikastrski pa so zlo kolektiva. Običajno so to ljudje, ki se strokovno niso mogli uveljaviti in iščejo v uteho sebi in okolici maneverski prostor v kritičarstvu. Nimajo lastnih rešitev, če pa jih morda le imajo ne pridejo z njimi pred javno tribuno ter jih argumentirajo.

Da bi vendar mobilizirali (vključili) vsa pozitivna mnenja in rešitve posameznikov, smatram za potrebno, da se prav preko našega časopisa razvija v rubriki javno mnenje, polemika. Vse, kar bodo člani kolektiva Elme napisali, kot pobude za reševanje slabega, ki obstoja, bo pomagalo tudi prejšnjim rešitvam. Zato še posebej vabim v tej rubriki vse člane kolektiva k sodelovanju.

Rudi Vavpotič

Nesporazum ali mrtvilo

Tako kot je bilo napovedano v prvi številki našega časopisa, smo pri vstopu v našo jedilnico, namestili nabiralnik za oddajo vaših predlogov, mnenj in kritike. V prvih 14 dneh ste oddali v njo le dve kritiki. Obe se nanašata na pomanjkljivosti pri prodaji malice. Zadeva je res problematična že dalj časa in smo zato obema nepoznanima kritikoma hvaležni. Celotno problematiko družbene prehrane med delovnim časom smo vključili v poskusno delo socialnega delavke. Upamo, da bomo s to raziskavo stvari uredili do take mere, da bo zadovoljna vsaj večina, kajti vsi pač ne bodo zadovoljni nikoli. Beseda mrtvilo je torej upravičena le delno, prav gotovo pa velja za področja, kjer delajo družbenopolitične organizacije v podjetju. Upamo, da gre v tem primeru le za začetne težave in poletno »mrtvo sezono«.

Nesporazum pa bi lahko nastal, če bi vsi bralci menili, da je nabiralnik namenjen samo za predloge in kritiko, ki se nanaša na prehrano, morda zato, ker je namreč pritrjena na steni jedilnice. Tako zdravo razumsko sklepanje pa bi bilo res naporno.

Pomagajte nam torej z vašimi predlogi, mnenji in kritiko, urejati naš časopis.

Franc Križaj

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost Elma — tovarna elektromateriala Ljubljana-Crnuče. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno.

Odgovorni urednik: Peter Arko
telefon 341-005, int. 14

Tisk: Tiskarna PTT, Ljubljana
Tržaška 42/a